

Lietuvos Respublikos Seimo
Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto
kartu su Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje
o r g a n i z u o j a m a

Konferencija

NATO valstybių vadovų susitikimas Vilniuje: iššūkiai ir galimybės Lietuvai

2023 m. sausio 19 d.

Rusijos pradėto neišprovokuoto ir beprasmiško karo prieš Ukrainą kontekste vykta svarbūs geopolitiniai, tarptautinio saugumo ir užsienio politikos pokyčiai. Vakaruose suprasta, jog Vidurio ir Rytų Europos valstybės buvo teisios dėl nuolatinės Rusijos grėsmės ne tik regionui, bet ir visam Europos kontinentui bei pasaulinei taikai. Po Švedijos ir Suomijos apsisprendimo tapti NATO nariais, Šiaurės Atlanto sutarties organizacija tapo dominuojančia galia Baltijos jūros regione. Karas Ukrainoje liudija, kad, nors Rusija yra silpna ir dėl pradėto karo bei Vakarų valstybių sankcijų toliau silpsta, jos gąsdinimai dėl strateginio ar taktinio branduolinio ginklo panaudojimo nėra atmestini. Ukrainai su sąjungininkų pagalba atsikovojo savo teritorijas, kyla pagrįsti svarstymai ne tik dėl jos ateities ir narystės NATO, bet ir dėl naujos pasaulinės saugumo tvarkos būtinybės.

Atsižvelgiant į visa tai, kyla esminiai klausimai: kokios turėtų būti Lietuvos politinės siekiamybės NATO Viršūnių susitikime Vilniuje ir kaip jas realizuoti per likusį laiką?

Viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl 1949 metais buvo sukurta Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacija – SSRS imperializmo stabdymas. Po Antrojo pasaulinio karo Ukraina tapo pirmąja valstybe, kuri kovos lauke sustabdė Rusijos imperines ambicijas žemyne. Todėl labai svarbu nekartoti 2008 metų istorinės klaidos Bukarešte, kada buvo nepritarta Ukrainos ir Sakartvelo Narystės veiksmų plano suteikimui. Ukrainai demonstruojant neprilygstamą drąsą, laikas NATO Aljansui priimti politinės drąsos reikalaujančius sprendimus. Kokie jie galėtų būti, kad jiems pritartų visos trisdešimt NATO valstybių – klausimas išlieka atviru. Tačiau svarbu tai, kad ukrainiečiai įrodė, jog „Putino faktorius“ nebėra aktualus NATO priimant sprendimui dėl Aljanso plėtros.

Konferencijos Seime tikslas yra atrasti konceptualų pagrindą, argumentus tarptautinėje politinėje ir diplomatinėje veikloje, kurie geriausiai atlieptų Lietuvos nacionalinius, regiono ir Europos kontinento interesus, besiruošiant NATO Viršūnių susitikimui Vilniuje 2023 m. liepos 11-12 dienomis.

Konferencijos programa

Vieta: Konstitucijos salė, Lietuvos Respublikos Seimo I rūmai

Konferencijoje taikoma „Chatham House“ taisyklė

- 9.00-9.05** **Ižanginis žodis**
Seimo Užsienio reikalų komiteto narys, Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininkas Audronius AŽUBALIS
- 9.05-9.30** **Sveikinimo žodis**
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija ČMILYTĖ – NIELSEN
Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė Ingrida ŠIMONYTĖ

I dalis

Diskusija

- 9.30-10.30** **NATO valstybių vadovų susitikimas Vilniuje: Lietuvos siekiamybės**
- Moderatorė:** Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorė prof. Margarita ŠEŠELGYTĖ
- Dalyviai:**
Užsienio reikalų viceministras Egidijus MEILŪNAS
Krašto apsaugos viceministras Žilvinas TOMKUS
Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja, Užsienio politikos grupės vadovė Asta SKAISGIRYTĖ
Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas, Nacionalinio saugumo grupės vadovas Kęstutis BUDRYS
Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Žygimantas PAVILIONIS
Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas LAURYNAS KASČIŪNAS (*dalyvavimas nuotoliu*)
Lietuvos kariuomenės Gynybos štabo viršininkas brg. gen. Mindaugas STEPONAVIČIUS
- 10.30-11.00** Klausimai/atsakymai

Panelinė diskusija

- 11.00-12.00** **NATO valstybių vadovų susitikimas Vilniuje: Seimo veiksmai ir politinės iniciatyvos**
- Moderatorė:** Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorė prof. Margarita ŠEŠELGYTĖ
- Dalyviai:**
Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Andrius VYŠNIAUSKAS
Seimo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai Giedrius SURPLYŠ, Dainius GAIŽAUSKAS
Seimo Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ seniūnas Lukas SAVICKAS
Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Raimundas LOPATA

Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narys Kęstutis VILKAUSKAS
Seimo Laisvės frakcijos narys Marius MATIJOŠAITIS
Seimo Darbo partijos frakcijos narys Vytautas GAPŠYS
Seimo Lietuvos regionų frakcijos seniūnė Rita TAMAŠUNIENĖ

12.00-13.00

Kavos pertrauka

Vieta: prie Konstitucijos salės, Lietuvos Respublikos Seimo I rūmuose

II dalis

Pranešimai

Moderatorius: Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys prof. Valdas RAKUTIS

13.00-13.15

Nuo Bukarešto iki Vilniaus

Ambasadorius ypatingiems pavedimams, buvęs Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS

13.15-13.30

NATO karybos koncepcija: ateities tendencijos ir imperatyvai

NATO sąjungininkų pajėgų transformacijos vadovybės vyresnysis strategijos pareigūnas dr. Kęstutis PAULAUSKAS (*dalyvavimas nuotoliu*)

13.30-13.45

NATO nuo Madrido iki Vilniaus: atsakas į Rusijos agresiją

Rytų Europos studijų centro direktorius Linas KOJALA

13.45-14.00

Ukrainos narystė NATO: suartėjimo kelias

Rytų Europos studijų centro asocijuotas ekspertas ats. plk. Gintaras BAGDONAS

14.00-14:30

Klausimai/atsakymai

Panelinė diskusija

14.30-15.30

NATO valstybių vadovų susitikimo Madride sprendimų įgyvendinimas ir Lietuvos politinis pasirengimas NATO Vilnius 2023 susitikimui

Moderatorius: Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys prof. Valdas RAKUTIS

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto
Tarptautinių santykių katedros docentas dr. Deividas ŠLEKYS
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos politikos analitikas dr. Justinas JUOZAITIS
Nevyriausybinių organizacijų „Mėlyna ir geltona“ vadovas Jonas OHMAN
Rytų Europos studijų centro asocijuotas ekspertas ats. plk. Gintaras BAGDONAS

15.30-16.00

Klausimai/atsakymai

16.00- 16.10

Konferencijos apibendrinimas

Seimo Užsienio reikalų komiteto narys, Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininkas Audronius AŽUBALIS